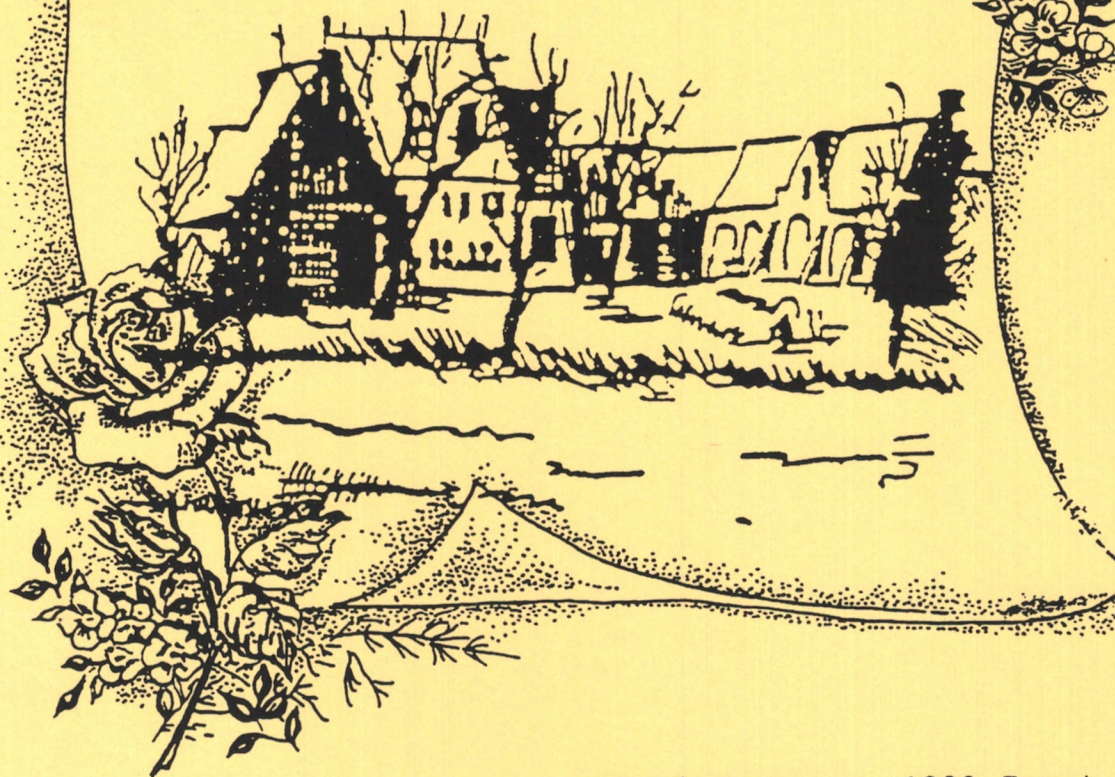
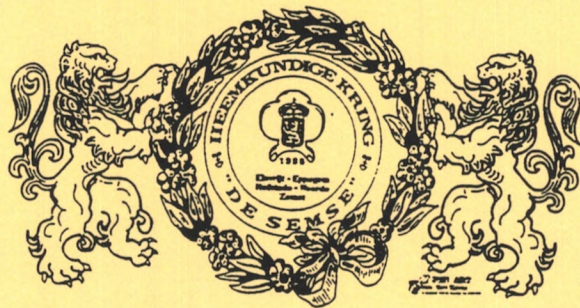

De «SEMSE» kroniek

1985 - 10 Jaar - 1995

Zetel: "De Schranshoeve" Stijn Streuvelslaan 92 1980 Zemst (Epegem)

Afgiftekantoor 1980 Zemst
Tijdschrift- 11de jaargang
Juni 1996 - Nummer 2

Heemkundige Kring

" DE SEMSE "

opgericht in 1985
identificatienummer 23403/86

Zetel: Schranshoeve Stijn Streuvelslaan 92-1980 Zemst (Epegem)

Briefwisseling: Vredelaan 48 1982 Zemst (Weerde).
Internet - http://www.tornado.be/-marc_alcide/semse/Semsmenu.htm

Bestuur:

Van Eyken Norbert, voorzitter
Floridor Gustaaf, ondervoorzitter
Vanderbeken Colette, secretaris-penningmeester
De Blander Walter, pers en publiek
Deboeck Elisa, genealogie-familiekunde
Mannaerts Alfons, fotografie
De Boeck Paul, bestuurslid
Vandermeiren André, bestuurslid
Van Relegem Louis, bestuurslid

Lidmaatschapsbijdrage 350 fr
of
een vrijwillige bijdrage geeft recht op...
verzending van 4 tijdschriften,
gratis toegang tot voordrachten
en tentoonstellingen, speciale
tussenkomen bij uitstappen.

Bent u reeds lid van "De Semse"? Beste dank.

Bent u nog geen lid? overtuig u dan van onze
werking en doe vandaag nog uw storting op het
nummer 001-2183660-72

Colofon

11de jaargang
Nr. 2
juni 1996

Drie maandelijks
tijdschrift

bestemd voor de
leden van de
heemkring

"De Semse".

Redactie en
coördinatie

Walter De Blander
Colette Vanderbeken

Verantwoordelijke
uitgever

"DE SEMSE"

Woord vooraf

Het klinkt misschien gek, maar het woord vooraf, wordt over het algemeen het laatst geschreven, misschien ook het minst gelezen.

Het is vaak een moeilijk moment, en een struikelblok om het gepaste "woord vooraf" te vinden. Maar de tijd dringt, en het moet klaar zijn binnen de gestelde tijd.

Zoals in de natuur alles ontluikt en ruimte krijgt om te groeien, zo is het ook met de projecten van onze vereniging.

Ieder van u kreeg reeds de kans om drie voordrachten bij te wonen. De uitstap naar Steenokkerzeel en omgeving onder begeleiding van een van onze leden met name Willy Vranckx was keigoed.

De uitschieters voor de maanden juni en augustus zijn de uitstappen naar Zeeuws-Vlaanderen.....een landje apart. en... Met de Romeinen op weg langs Oude Baan Rumst-Mechelen-Namen-Taviët.

Zoals de natuur, de mensen, de samenleving, voortdurend in beweging zijn, zo ook de heemkring "De Semse". Laat de geschiedenis over u komen en geniet ervan.

De redactie.

Met de Romeinen op weg langs de Oude Baan
Rumst-Mechelen-Namen-Taviet
op zondag 18 augustus 1996.

Vertrek om 7u45 vanuit Tervuren naar Rumst.

De autocar vertrekt vanuit Epepegem Schranshoeve om 8u15.

Rumst (melaatsenhuis), verwelkoming door het syndicaat van de melaatsen.

Mechelen (stadhuis), foto.

Melsbroek. Halte in het Hof ten As (ontbijt) met zijn Middeleeuws donjon, de Romeinse soldaat bouwt er zijn villa.

Langs het kruispunt van Nossegem-Sterrebeek naar Tervuren. Bezoek aan het Hof van Oudevoorde te **Vossem**. De vrede van Tervuren en Louis XIV.

Langs het kruispunt van Duisburg naar Overijse. Op de Hengstenberg in het Hotel Panorama eetgelegenheden.

Via de steenweg naar Jesus-Eik richting Jodoigne naar **Malèves-Sainte-Marie-Wastines**. Op het dorpsplein een toneelopvoering. Langs de steenweg op Charleroi naar **Baudacet** (Chaussée Romaine).

Langs de weg Waver-Gembloux en de autoroute de Wallonie naar **Wierde** met zijn romaans donjonkerktoren.

Via Maillen naar **Crupet** voor drankgelegenheden.

De weg naar Yvoir, over de Maas via Dinant en **Furfooz**.

Verbazend! Op de hoogten van de vallei van de Lesse vormt het natuurpark van Furfooz één van de mooiste schatten qua natuur en geschiedenis die ons land rijk is. Tussen de talrijke historische en prehistorische overblijfselen die men in Furfooz ontdekt heeft, zijn vooral die uit het Romeinse tijdperk indrukwekkend.

De Romeinse thermen uit de eerste eeuw van onze jaarrekening zijn een bezoek meer dan waard.

Een prachtig uitzicht op de Lessevallei brengt ons bij de ruïnes van een Romeinse vesting, die tussen twee steile rotswanden opgetrokken is en in de Middeleeuwen verder uitgebouwd werd. Een prachtige ontdekkings-tocht doorheen de wilde natuur.

Uitreiking van het diploma van Romeins staatsburger aan de barbaren "ex civitate Nerviorum".

Rond 19 uur vertrek, voor een foto, naar het kasteel van **Taviet**.

Terug via Achène, de autobaan Namen-Brussel met halte voor drink en eetgelegenheden te Thorembais Saint-Trond.

De prijs per persoon: 600 fr (bus, gidsen, toegangen) te storten op rekeningnummer 001-2183660-72 als bewijs van inschrijving. (100 fr ontbijt + 400 fr middagmaal) kunnen ter plaatse in gepast geld betaald worden.

Met Oprechte Deelneming

Dankbare herinnering aan

Mevrouw
Yvonne DE COSTER

echtgenote van Willy VANDER VELDEN

Lid van K.V.L.V. en de Toneelkring «Tijl»

geboren te Veltem-Beisem op 5 mei 1936 en
godvruchtig overleden te Leuven
in het U.Z. Gasthuisberg op 13 mei 1996,
voorzien van het ziekensakrament.

*Voor uw aanwezigheid,
voor uw vriendschap,
voor uw blijken van deelneming,
dankt U de familie.*

Ma,

Waarom nu al ?

Wij hebben je nog zoveel
te vragen, te vertellen,...
Je was er immers altijd,
altijd thuis :
je keuken waar iedereen welkom was,
je kopjes koffie,
je vriendelijke babbel,
je snoepjes voor de kleintjes,
je helpende handen,
je zorg voor ons, onze Mop,...
Ja, je was altijd thuis
maar nu...

"Dag sus, tot morgen"
waren je laatste woorden.
Dagenlang hebben we op je gewacht.
Wanneer wordt het morgen ?

Ma, we missen je zo,

tot weerziens.

Begraaf. Pues (016) 60 15 06 - Druk Ultra

Heden ontsliep in de vrede van de Heer

DE HEER
Georges VAN VAERENBERGH

echtgenoot van Irène MAES

Erevoorzitter van DOSOL
Lid van de heemkundige kring "De Semse"
Oudleider van de Chiro van Epegem.
35 jaar dienst aan de P.I.D.P.A.

*geboren te Epegem op 26 augustus 1940 en er godvruchtig overleden op 12 juni 1996,
gesterkt door het Heilig Ziekensacrament.*

*'n Beetje
sterven doe je niet ineens,
maar af en toe een beetje.*

*En alle beetjes die je stierf,
't is vreemd
maar die vergeet je*

*Het is je dikwijls ontgaan,
je zegt: "Ik ben wat moe".
Maar op een keer
dan ben je aan
je laatste beetje toe.*

Toon Hermans.

We bieden onze innige deelneming aan,
aan Irene, haar kinderen en familie.

Eenvoudig, schoon en dienstbaar was haar leven.

Na een pijnlijke en slepende ziekte, is in haar geliefde familiekring
veel te vroeg van ons heengegaan

Louisa Foqué

echtgenote van Christian BESENDORFFER

Maatschappelijk werkster C.M. verbond Mechelen

geboren te Blaasveld op 3 augustus 1943 en overleden te Hombeek op 14 juni 1996.
gesterkt door de H. Sakramenten der zieken.

*Mens zijn dag na dag
van de morgen tot de avond
in eenvoud, goedheid en met diep besef
dat in die kleine dingen van de dag
de grote zending ligt.
En als het leven eentonig wordt
of hard en zinloos schijnt,
doorgaan in liefde
tot het einde toe want
de liefde is sterker dan de dood.*

Aan Christian, zijn kinderen en familie,
bieden we vanwege alle leden van de heemkundige kring
"De Semse" onze oprechte deelneming aan.

De Familie SPRUYT.

Karel Lemmens

De familienaam Spruyt was in de 17de eeuw verspreid over het Waasland, de kempen, Klein-Brabant en Vlaams Brabant. We laten de adellijke tak uit de steden Brussel, Gent en Antwerpen en uit Gaasbeek buiten bespreking, omdat daar voldoende literatuur over bestaat. We behandelen eerst de takken Hingene en Buggenhout, omdat het molenaars betreft en die verhuizen met de wind, zodat hun genealogie zeer moeilijk wordt.

Het is duidelijk wanneer een molenaar meerdere zonen had, hij de eigen molen voorbestemde voor de jongste, die het langst thuis bleef helpen. De andere zonen kwamen terecht op een molen in de omtrek en die omtrek kon zeer ver af gelegen zijn.

De tak Hingene met als stamouders Peter Spruyt, koster gehuwd met Abonania Maria op 3 mei 1643 te Hingene en als kinderen: in 1644, Jan 1645, Maria Elisabeth 1646, Judocus 1648, Antoon 1650, Anna 1651, Anna 1653, Paschasia en 1655 Elisabeth.

Hun zoon Jan geboren op 12 maart 1644 huwde op 21 november 1667 te Hingene met Francisca De Munter en had als kinderen : 1668 Peter, 1670 Antoon, 1673 Anna, 1674 Elisabeth, 1679 Jan, Thomas 1683, Adriaen 1687, Judocus en 1687 Egidius.

Jan hertrouwde na het overlijden van zijn vrouw met Petronella De Jonge en had bij haar als kind : 1690 Francisca.

Zijn zoon Peter geboren op 9 september 1668 huwde met Maria De Munter en werd molenaar te Aartselaar. Zijn kinderen : 1705 Wilhelma, 1706 Jan, 1707 Antoon en Joanna 1709 Maria Theresia 1712, Elisabeth 1714, Peter 1716, Domien en 1718 Maria Anna.

Hun andere zoon Antoon geboren op 14 maart 1670 huwde op 19 april 1689 met Anna Landuyt en had als kinderen : 1690 Judoca, 1694 Judocus, 1696 Jan, 1697 Jan en 1700 Peter. Na het overlijden van zijn vrouw huwde hij met Maria Van hemelrijck en had dan nog twee kinderen : 1702 Peter Juul en 1709 Jan.

De zoon van Peter met name Antoon geboren op 26 oktober 1707 huwde met Catherina Wyckmans op 14 oktober 1733 te Lier. Te Wommelgem hadden ze 4 kinderen : 1734 Peter, 1735 Catharina, 1737 Jan Baptist en 1739 Frans. Ook vader Antoon was molenaar te Wommelgem.

De zonen van Peter Spruyt, echtgenoot van Catherina Lemmens werden molenaar te Lier en de verdere nakomelingen te Lint en te Waarloos. Hun stamboom staat uitgebreid beschreven in mijn boek over de molen van Waarloos. Wie verdere inlichtingen wil over deze beperkte en tot 1750 behandelde stamboom kan zich via de heemkring tot mij richten. Eveneens zijn alle aanvullingen welkom.

De tak Buggenhout handelt ook over molenaars. De stamouders aldaar waren Jan Spruyt gehuwd met Joanna Bettens op 27 november 1682. Hun kinderen :

12/7/1685 Jan Victor huwde met Anna De Munter

26/2/1687 Peter

20/5/1688 Egidius huwde met Joanna Cornelia Moortgat

25/9/1689 Laurent + 1/3/1690

22/3/1691 Niclaes huwde met Catherina Moortgat

26/9/1695 Domien huwde waarschijnlijk met Christina Moerenhout

25/9/1697 Maria + 13/11/1700

7/6/1701 Judocus huwde waarschijnlijk met Anna Tijck.

Jan Victor gehuwd met Anna De Munter had als kinderen te Nattenhaasdonck: 1705 Jan Baptist, 1706 Antoon, 1710 Peter, 1712 Maria, 1713 Jacob, 1716 Cornelia, 1718 Elisabeth, 1720 Anna, 1722 Joanna Catherina, 1724 Maria Theresia en 1727 Maria Petronella.

Hun zoon Antoon geboren op 20 december 1706 huwde op 23 juli 1727 met Maria Van Dam en werd molenaar te Edegem met als kinderen : 1728 Anna Catherina, 1729 Elisabeth, 1731 Peter, 1733 Maria Anna, 1735 Jan Baptist, 1738 Anna Catherina, 1741 Catherina, 1744 Maria Theresia en 1748 Frans, die later huwde met Joanna Lambrechts en zijn vader als molenaar opvolgde te Edegem.

Hun andere zoon Peter geboren op 9 oktober 1710 huwde op 10 februari 1734 met Maria Van der Hoeven. Hij werd molenaar te Mortsel en had als kinderen : 1735 André Jos (huwde met Joanna Fyens), 1739 Anna (huwde met Jan Frans Spruyt), 1742 Adriaen, 1743 Andre Benedict, die molenaar werd te Hoboken 1745 Joanna Maria en 1750 Elisabet.

Hun andere zoon Jacob geboren op 17 december 1713 huwde op 4 mei 1742 te Itegem met Joanna Maria Van de Wijngaert met als kinderen : 1743 Anna Maria en 1745 Gommer. Vader hertrouwde met Catherina Leemans en kreeg nog een zoontje in 1751 Jacob. Vader Jacob was molenaar te Lier.

De tweede tak Egidius Spruyt en Joanna Cornelia Moortgat had te Buggenhout vijf kinderen : 1720 Suzanna, 1722 Joanna Francisca, 1723 Judocus, 1725 Corneel en 1728 Gerard.

De derde tak Niclaes Spruyt gehuwd met Catherina Moortgat werd molenaar te Kontich met als kinderen : 1718 Joanna Catherina, 1720 Egidius, 1722 Jan Joos, 1724 Peter (huwde met Joanna Ceulemans en daarna met Elisabet Smits), 1729 Jacob (huwde met Joanna Ceulemans en daarna met Elisabet Schaffenaars en was molenaar te Berlaar. 1731 Domien (huwde met Elisabeth Van Schoor, die na het overlijden van haar man hertrouwde met Laurent Frans Spruyt; zijn zoon Peter Gommer werd burgemeester van Duffel, 1733 Maria Elisabeth, 1735 Anna Maria en 1738 Victor Peter Jozef (huwde met Clara Van Rymenant).

Hun vierde tak Domien Spruyt huwde met Christina Moerenhout en had negen kinderen.

De vijfde tak Judocus Spruyt met Anna Tijck te Reet op 3 mei 1735 en had te Buggenhout twee kinderen.
Over deze molenaarsgeslachten kan u nog meer te weten komen.

Na twee molenaarsfamilies hebben we het nu over een Spruyt-familiestam van landbouwers. Eigenlijk waren het meer boerenknechten of dagloners. Uit deze arme Spruyt-tak stamt mijn betovergrootmoeder.

In het jaar 1716 op 29 september huwde te Rijmenam ene Willem Spruyt met Catherina Schroons. Toen vader Willem Spruyt op 16 mei 1740 te Rijmenam overleed was hij 46 jaar, zodat hij circa 1694 omtrent moet geboren zijn. Opzoekingen in de registers van de omliggende parochies bleven tot nu toe vruchteloos. Karel Spruyt was peter van zijn eerste kind en Anna Maria Spruyt was meter van het 4de kind. Vader Willem moet dus ongeveer 22 jaar geweest zijn als hij huwde.

Zijn kinderen : Maria ° 6/7/1717 + 23/4/1727 te Rijmenam
Marten ° 5/9/1720 + 8/9/1720 te Bonheiden
Marten ° 9/3/1722 huwde met Petronella Gebuers
en Maria Janssens
Hendrik ° 14/11/1724 huwde met Anna De Bie
+ 10/11/1796 te Rijmenam

Deze eerste vier kinderen werden geboren te Bonheiden.

De volgende te Rijmenam :

Anna ° 24/10/1727 huwde met Jan Wouters
+ 17/5/1780 te Rijmenam
Corneel ° 22/4/1729 huwde met Clara Van Velthoven
+ 4 pluviöse IX te Schriek
Elisabet ° 15/10/1731 + 1/2/1732 te Rijmenam
Jan ° 5/2/1734 huwde met Maria Beullens
en Lisbet Ceulemans
+ 27/1/1812 te Putte
Elisabeth ° 21/8/1736

Zoon Marten was gehuwd met Gebuers Petronella te Schriek op 7/1/1750 en hadden als kinderen : 1751 Maria, 1753 Corneel (huwde met Clara van Dievel en daarna met Maria Lefevre), 1755 Jan (huwde met Catherina Winckelmans).

Marten hertrouwde na het overlijden van zijn eerste vrouw op 1/1/1774 te Bonheiden vier maanden later op 12/4/1774 te Bonheiden met Maria Janssens en had als kinderen in 1766 Joanna Maria en haar tweelingzuster Anna Elisabeth, die 1 maand later overleed en in 1779 Egidius die 1 1/2 jaar later overleed.

Zoon Hendrik huwde te Rijmenam op 5/3/1751 met Anna De Bie en had als kinderen : 1751 Joanna, 1753 Jan, 1754 Daniel, 1756 Peter, (alle vier jong overleden) dan in 1758 Anna Katrien, die met Willem Peters huwde, 1760 Joanna die met Frans Schroyens huwde, 1762 Anna, 1765 Annemie die met Joannes Baptiste Hendricx huwde, 1767 Maria die met Adriaen Frans Vervloet huwde, 1770 Peter en in 1772 Catharina.

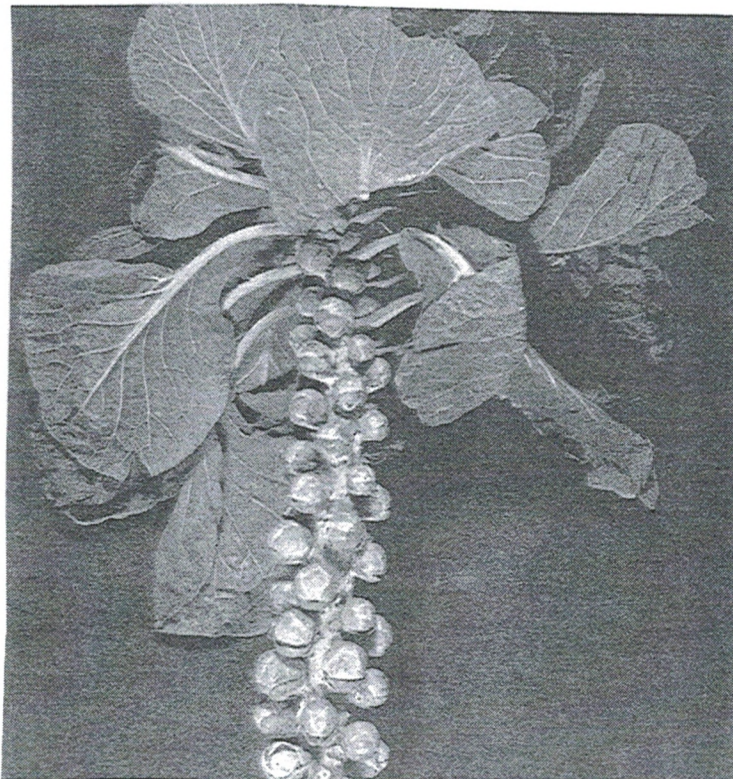
Zoon Corneel huwde te Putte op 5 september 1756 met Clara van Velthoven en had als kinderen te Putte in 1757 Jan en in Heist in 1760 Peter Frans, 1764 Annemie die met Joannes Baptist Uyterhoeven huwde en te Schriek in 1768 Jan Baptist die met

Joanna van Nuffel huwde, 1771 Peter die met Joanna Maria Van Hoof huwde en in 1775 Joanna Maria die met Peter Frans Van Uffel huwde.

Zoon Jan huwde eerst op 14 augustus 1759 te Onze-Lieve-Vrouw Waver met Maria Beullens en had van haar als kinderen : (allen te O.-L.-Vrouw Waver geboren) 1760 Jan Frans, die jong stierf en in 1762 Jan Frans die met Catharina Opdebeeck en daarna met Anna Maria van Immerseel huwde; in 1764 Maria Clara die met Adriaen Wauters huwde en in 1766 Peter Frans die met Gysemans Maria en daarna met Schroyens Anna Maria huwde. Op 10 juni 1768 overleed moeder Maria Beullens. Jan hertrouwde dan op 12 september 1769 te Berlaar met Elisabeth Ceustermans en had te O.-L.-Vrouw Waver als kinderen : 1770 Peter Gommer die met Joanna Theresia van der Roost huwde, 1773 Anna Catherina die met Frans van der Auwera en daarna met Peter Frans Veret huwde; in 1776 Peter Corneel die met Carolina Bruyndon huwde; in 1779 Jos die met Joanna Maria Carolina Peeters huwde, in 1783 Anna Maria en in 1787 Jacob die met Maria Theresia Schroyens huwde.

Van al de verdere nakomelingen van Willem Spruyt tot circa 1850 heb ik de gezins-samenstellingen. Tussen al deze gezonde sterke boerenzonen zijn er verschillende die een hoge ouderdom bereikten. En buiten deze twee molenaarsgeslachten en ons boerengeslacht zijn er nog vele Spruytjes, die ik niet in enig verband heb kunnen brengen, vooral de voorraad Spruytjes, die de registers van de stad Mechelen voortbrengen. Een daarvan moet ik toch vermelden. Op 18 maart 1642 overleed Jan Spruyt zo vermeld het begravenisregister van de parochie O.L.Vrouw :
"Een middel uytvaert den 18 meert 1642 voor Jan Spruyt out 106 jaer met het kerckpellen"

In de volgende aflevering zullen we enkele losse gegevens vermelden over de Spruytjes van Zemst.

Hoegaarden – Suiker

– Gemeentepolitiek

– Familie Putzeys

Gezien de landdaghappening 1996 in het teken van de suikerbietenverwerking staat, hebben we geprobeerd ook een steentje bij te dragen met Hoegaardse gegevens waarover we beschikken.

De plaatsnaam komt omstreeks 1053 voor als Huardis.

Het grondgebied viel onder twee parochies St-Gorgo te Hoegaarden en St-Lambertus te Overlaar.

De kerk van Hoegaarden bezat een kapittel met 12 kanunniken dat het grootste deel der tienden inde. Overlaar was afhankelijk van de St-Germanuskerk van Tienen.

Hoegaarden

Tot 1288 zouden de Brabantse hertogen aanspraak blijven maken op de voogdij en de hoge rechtsmacht.

In 1289 richtten de Luikse bisschoppen het bestuur en de rechtspraak in.

De reeds bestaande schepensbank kreeg haar eigen zegel en zou ten rechthoven gaan te Luik. Hoegaarden bleef echter krijgsdienst schuldig aan Brabant.

Hoegaarden was beroemd om zijn wijnteelt, maar deze liep snel achteruit einde 16de eeuw.

In 1673-1679 had Hoegaarden erg te lijden van de legers van Lodewijk XIV en een epidemie van rode loop(1676) teisterde het dorp.

Jean Philippe Putzeys werd te St-Truiden geboren op 18 januari 1691 uit zijn ouders Hendrik Putzeys en Julia Heusdens. Hij studeerde rechten. Hij werd Schout benoemd van de Prins-bis-schop van Luik. Rond 1718 werd hij verkozen om te zetelen als rechter in de Raad der XXII. Hij werd als President van het feodaal hof in 1722 verkozen.

Op 29/11/1729 huwde hij te Luik met Anna Barbe Dothée.

Hun drie kinderen werden in de registers van parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw der doopvonten te Luik ingeschreven.

Louis, Julienne Catherine en Trudo-Balthazar.

Julienne huwde rond 1760 met Jean Baptiste Hubens, notaris van Rommersom.

Julienne Putzeys was de oorsprong van de familiegeschiedenis der Putzeysen te Hoegaarden. Zij was de eerste die van Luik uitweek naar Hoegaaerde. Ze zette haar broers ertoe aan hetzelfde te doen.

In 1789 wordt het traditionele gemeentebestuur door een opstand opzij gezet en vervangen door een volksbestuur. Zouden de Putzeysen of hun verwanten hier al meegespeeld hebben in deze politieke verschuiving ?

In Hoegaarden was een Bogaardenklooster voor 1455 gesticht werd en in 1796 door de Franse regering ontbonden.

Jean Baptiste Hubens, was secretaris van de bewindsploeg tijdens de Franse Revolutie, hij was één van de kerkesluiters van weleer.

In 1794 waren de gehuchten Bost en Overlaar als zelfstandige gemeenten van Hoegaarden afgescheiden en in 1820 werden Bost, Overlaar en Rommersom terug bij Hoegaarden gevoegd.

Een van de gebruiken van Hoegaarden.

Op Palmenzondag ging er een processie uit, behalve tijdens de Franse Revolutie en de twee wereldoorlogen.

Op Palmenzondag moesten al de Hoegardiërs, zonder onderscheid van rang of stand hun knoopsgaatje versieren met "*palmaaj*".

Het apostelgenootschap werd gesticht op 12/3/1631. Het reglement bevatte 16 artikels. De leden moesten "*wesen van eerlijken naem, faem ende conversatie*". Twaalf apostelen en vier discipelen maakten er deel van uit.

Buiten de H. Johannes waren alle apostelen gehuwd. De discipelen moesten ongehuwd zijn. Aan het hoofd stond de momboorvader, hij was het oudste lid van het genootschap.

Op Palmenzondag kwamen de apostelen en discipelen samen in hun stamlokaal. Onder het luiden van de "dikke klok" droegen de verklede apostelen de kristus "*een antieke ezel, met zittend kristusbeeld met palmtakken opgesmukt*" naar de kerk en zetten hem in het midden van het koor. De discipelen moesten rond het beeld zitten, de momboorvader zat achteraan en de apostelen zaten langs de zijanten.

Ze droegen wijden mantels van verschillende kleuren; schuin over de schouders droegen ze een gekleurde band met hun naam.

In de hand droegen de apostelen hun "wapens".
 St-Pieter droeg een sleutel, St-Jan een kelk, St-Andries een kruiske, St-Thodeus een winkelhaak enz...
 Na de palmuitdeling ging de processie doorheen de straten van de gemeente. Aan de kerk gekomen moest de priester driemaal met het kruisbeeld op de zware gesloten poort kloppen alvorens de processie binnengelaten werd.
 Onder het evangelie werd het passieverhaal van St-Matheus gelezen. Tijdens de voorlezing verdwenen de apostelen naar de sacristie.
 Na de mis trokken de apostelen naar hun lokaal voor een eetmaal.

De vermaarde Palmprocessie te Hoegaarden

Trudon Hubert Putzeys was vrederechter van 11/2/1796 tot 4/6/1802 hij kreeg de bijnaam van "Juus". Hij heeft geoordeeld en veroordeeld. Over 649 personen en zaken heeft hij recht gesproken. Al zijn rechtspraken waren op gezegeld papier en begonnen met de formule "*Au nom du peuple Français*". In 1796 werd hij burgemeester van Hoegaarden. Zijn oom Jean-Baptiste Hubens was municipaal tijdens de revolutietijd.

Henri Putzeys geboren in Zetrud-Lumay op 18/11/1768 was notaris van 1796 tot 1840 te Boutersem en te Hoegaarden.

Jean Louis Philippe Putzeys geboren in 1774 was "*écrivain*" en herbergier in 't Nieuwhuys in 1832. Het was het lokaal van de burgerwacht. Burgemeester Zangré organiseerde een burgerwacht, bestaande uit een bataljon van 3 kompagnies onder het bevel van 12 officieren. De bevelhebber was majoor Louis Alexander Putzeys, François Christiaens was adjunkt. Tot bataljongenees-

heer werd dokter Jean baptiste Van Nerum verkozen, bijgestaan door adjunct dokter Godts terwijl David Putzeys als luitenant-kwartiermeester optrad.

In 1855, na de dood van het echtpaar Putzeys-Van den Bempt, ging 't Nieuwhuis over op hun dochter Barbara, die huwde met Jozef van Nerum. Hij was landbouwer terwijl zijn vrouw de herberg openhield.

Louis Alexander Putzeys volgde in 1840 zijn vader op als notaris en was burgemeester van Hoegaarden van 1854 tot 1861 en van 1866 tot 1876. Hij was een der vurigste liberalen uit zijn tijd.

Rond 1865 werd te Hoegaarden overgegaan tot de oprichting van een suikerfabriek. De stichters waren Libert Dumont, Louis Alexander Putzeys en Appollinaire Van Goitsenhoven.

Sinds 1847 werd op de markt te Hoegaarden door de echtelingen Jean Baptiste Putzeys en Anna Lodewijckx brood gebakken. Rechtover hun woonhuis hadden ze hun graanmolen.

Hun zoon François Cesar volgde Jean Baptiste op als molenaar. Hij baatte tevens een hotel uit aan het station te Hoegaarden. Hij was commercieel agent van de steengroeven in Doornik en was algemene vertegenwoordiger voor België van de Franse bietengranen. Een all-round man.

In 1868 kreeg hij ook nog de "*1ste Prijs Trombone*" aan het conservatorium te Brussel.

In de Gasthuisstraat n° 7 woonde de verzekeringsinspecteur Louis Nepomucène Putzeys met zijn echtgenote Anna Catherine Davidts.

"L'Union Sacrée- katholieken en liberalen", werd door Koning Leopold I gesteund reeds van bij het ontstaan van België in 1830. In 1840 kwam er een splitsing en bij de verkiezingen kwamen twee partijen tot stand. Ook te Hoegaarden werd het liberalisme in de hand gewerkt door Notaris Louis Putzeys, bijgestaan door Dr. Van Nerum en Jean Haumont.

Op 14 juni 1848 werd in 't Nieuwhuys bij Philippe Putzeys overgegaan tot de oprichting van de "Associatiion liberale de Hoegaerde".

Oude familievetes laaiden op. De politieke strijd was niets anders dan machtswellust. Het was een familieduel waarbij de ganse Hoegaardse gemeenschap betrokken werd en haar verdeelde in twee kampen.

De twee partijen stelden hun lijst voor, maar noch Notaris Putzeys of Dr. Van Nerum kwamen als kandidaat op, ze gebruikten anderen om hun zaak te dienen.

Op 22 augustus 1848 overwonnen de liberalen te Hoegaarden. Philippe Putzeys kreeg 73 stemmen en David Putzeys kreeg 66 stemmen.

Op 4 september werd de zege bevestigd door de verkiezing van de burgerwacht. Notaris Putzeys werd bevelhebber, Christiaens zijn adjunct, Dr. Van Nerum werd bataljonsgeneesheer, Dr. Jean Baptiste Godts zijn adjunct en David Putzeys werd Luitenant-kwartiermeester.

Alexander Putzeys was ook bij andere zaken dan de politiek betrokken o.a. in de ere-raad van de Confrerie van de Gulden Lelie. Hij stond regelrecht tegenover de hoofdraad, Lintermans, Van Nerum en Vandertaelen die uitgesproken katholieken waren. Zij lieten hem vervangen door Adrien d'Oultremont, Graaf van Meldert, die achter de schermen de katholieken steunden en in 1875 zelfs hun voorzitter zou worden. Woedend om dit complot gaf Alexander Putzeys zijn ontslag. Hoofdzaak voor de Leliegilde was immers, dat de ere-raad bleef bestaan en dat Alexander Putzeys verwijderd werd.

In 1852 had Jean Baptiste Putzeys (bijgenaamd Jean Juus), te Leuven, van een zekere Van Hauw, de formule en het brevet afgekocht voor het vervaardigen van muntbollen. De warme gekookte suikermassa moest in "*bollekens*" worden gerold en achteraf werd het fabricatiemerk, "*de leeuw*" er in gedrukt. Dit gebeurde met een koperen geldstuk van 5 centimes, het "*solleke*" dat op de muntbol werd gelegd. Een klop van de hamer op de nog warme bol, gaf dan de gewenste platte vorm met de afdruk van de leeuw. Daarna werden de bollen afzonderlijk in stijf papier verpakt. De vraag naar de muntbollen was zo groot, dat naar een moderner fabricatiesysteem diende te worden uitgezien. In 1897 op een tentoonstelling van suikervaren kocht Cesar Putzeys van een zekere Denuce, fabrikant van drops-reglise een machine. Met deze machine konden er snel en veel karamellen gemaakt worden. De "*leeuw*" werd vervangen door de letter "*P*" van "*Putzeys*".

In 1861 had niemand er zich aan verwacht, het sloeg dan ook in als de bliksem, burgemeester Putzeys nam ontslag. Acht jaar had hij een moeilijke politieke strijd gestreden, hij was moe.

Notaris Putzeys en zijn schoonbroer brouwer Dumont en hun vriend Appolinaire Van Goetsenhoven uit Meldert, richtten op de weg naar Nerm, een suikerfabriek op. Deze verwezenlijking deed de populariteit van Notaris Putzeys aanzienlijk stijgen, wat ten goede kwam aan de liberale partij.

De katholieken weerden zich hardnekkig en tijdens de verkiezingscampagne van 1866 stelden zij als kandidaat Alexander Nijs voor. Hun schimplied klonk:

*"Liever Nijs dan een Putzeys,
Zander is tenminste wijs
en 't is geen anti-Christ
zoals die andere Tist".*

Op vraag van zijn politieke vrienden stelde Notaris Putzeys zich opnieuw kandidaat, hij werd verkozen en legde de eed af op 27 maart 1866 en hij riep "*Le grand bail liberal continue plusque jamais*" en de liberalen zongen:

*"Liever Hoegaarden dan Parijs,
daar woont Mijnheer Putzeys,
gekozen als een man,
die goed regeren kan."*

De "*liberale pest*" moest ten alle kost, zo snel mogelijk uit Hoegaarden worden geweerd. In "*'t Cleyne Paradijs*" had de officiële oprichting plaats van de Katholieke Partij onder het voorzitterschap van de Graaf van Meldert. Hun doelstelling was de verkiezingen van oktober 1875 te winnen. Opnieuw speelden de familie Putzeys zijn rol met name Jozef Putzeys (klein kozijn van de burgemeester) en Edmond Debroeck (klein kozijn van Jozef Putzeys).

Op 26 oktober 1875 behaalde de katholieken de meerderheid met 23 stemmen, maar ondanks al de aangewende middelen, waren het Centrum, Nerm, Aalst en Houtem grotendeels "*blauw*" gebleven. Hoksem balanceerde, wijl Bost, Overlaar en Rommersom bijna volledig katholiek waren. Alleen Notaris Putzeys en Godts bleven als liberaal over.

Lodewijkx beklom de burgemeesterstroon. Notaris Putzeys was gekelderd en het liberalisme was ten val gebracht. Op 22 april 1877 werd dit door de katholieken gevierd als geen voorgaande. Ze stuurde een brief aan de "*Conseil Liberal*" met volgende tekst: "*La main forte est brisée, le long bail liberal d'un demi siècle, n'a duré que 28 ans. Maintenant c'est à nous de régner à Hougaerde pendant cinquante ans*". Waarop prompt geantwoord werd: "*Nous avons peut-être perdu une bataille mais pas la guerre et celle-ci sera longue et dure, car le Clan liberal n'est pas mort*".

Jozef Putzeys, hij was doctor in de wijsbegeerte en letteren, ingenieur-scheikundige. Hij was waarnemend directeur in de eerste de suikerfabriek in de Fabriekstraat te Hoegaarden. De fabriek bevatte een laboratorium, was voorzien van drie ketels en een stoommachine van 20 pk en verschaftte werk aan 142 mannen en 35 vrouwen.

Jozef Putzeys begon zijn proeftijd in het laboratorium. Door zijn onophoudelijke proefnemingen ter bevordering van de suikerfabricatie werd hij weldra heel bekend. Voor de suiker-raffinaderij van Tienen vertrok hij in 1868 naar Roemenië en Rusland om er suikerfabrieken in werking te stellen.

In 1876 werden de akten opgemaakt voor een nieuwe onderneming, ter vervanging van de bestaande fabriek die niet meer aan de vereisten voldeed. Met een beginkapitaal van 300.000 frs startte Jozef Putzeys de nieuwe onderneming. "*La sucrerie du Grand-pont*" werd gebouwd op de "*Bley*", het werd voorzien van vier stoommachienen. In afwachting van de opbouw der burelen, vergaderde de Raad van beheer in de herberg "*La Tête du Boeuf*".

Notaris Louis Alexander Putzeys nam ontslag. Hij weigerde met een "*kattetekop*" te zetelen.

Sinds Jozef Putzeys medestichter werd van de Katholieke Partij brak de oorlog voorgoed uit tussen de twee Putzeysen.

Tijdens de zittingen waren de gemoederen zo opgehitst en de debatten zo hevig dat Notaris Putzeys en Godts besloten niet meer aan de zittingen deel te nemen. Toen Notaris Putzeys de zaal verliet stond Jozef Putzeys onder aan de trap. In een boom was een blauwe pop opgehangen.

Vanaf 1879 werd de raad volledig katholiek. Notaris Putzeys noemde de burgemeester en zijn volgelingen "*een vuile en schandalige Jezuitenkliek*".

Jozef Putzeys verweet de ex-burgemeester: "*en gij dikken mijnheer, wat zijt gij anders dan een vuile jood, een eerzuchtige bandiet en een vagebond, die nooit anders heeft gedaan dan de gemeentegelden onder uw politieke vriendjes te verde- len*".

Van deze woorden kwam een proces dat Jozef Putzeys won. Op 19 december 1879 werd hij verdedigd voor de 4° Correctionele Kamer van het Hof van beroep door de beste Brusselse advocaat, Meester Picart. Hij werd vrijgesproken en bij het verlaten van de rechtszaal stak hij zijn tong uit naar Notaris Putzeys.

De katholieken verspreidden een spotprent van beide Putzeysen.

Arthur Putzeys, zoon van Louis Alexander Putzeys volgde zijn vader op als notaris maar tevens als voorzitter van de liberale harmonie "*de melomanen van de Grote Gete*". Hij nam de liberale teugels in handen. Hij zou Hoegaerden bevrijden van het "*Katholieke juk*". Zijn slogan was: "*Marchons, marchons...- Les plus forts vaincront*".

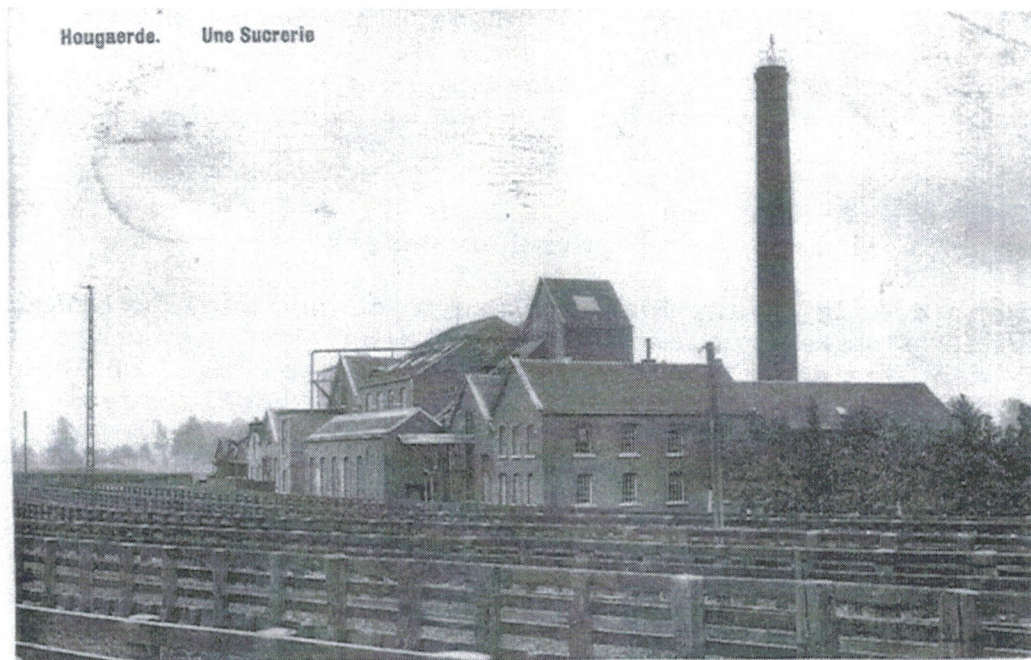
Bij de verkiezingen van 1885 wonnen de liberalen van de katholieken en bij de eedaflegging riep Arthur Putzeys triomfante- lijk "*J'y suis, j'y reste*". De liberalen weigerden elke sche- pentitel en meermaals moesten de zittingen verdaagd worden omdat ze niet aanwezig waren. Ze stemden tegen alles wat het kerkfabriek aanging, bijzonder Arthur Putzeys was daarin zeer actief. In 1886 waren het de katholieken die het kat en muis- spel speelden, uitsluitend om elkaar te tergen.

In 1886 nam Jozef Putzeys in een vlaag van woede zijn ontslag als directeur van de Grand-Pont. Hij wierp de deur achter zich dicht, al roepend "*Gij zult non-de-dieu Jef Juus* (zijn bij- naam) *nog leren kennen*".

Met eigen kapitaal bouwde hij datzelfde jaar een nieuwe suikerfabriek, met de naam "*Sucrierie de la Ghète*". Hij wierf werkvolk aan en betaalde hogere lonen, zodat hij rechtstreekse konkurrent werd van zijn vroegere kollega's.

Jozef Putzeys bewoonde een huis op de Vroente, juist naast de brouwerij Van Nerum.

De verkiezingen van 1887 brachten weinig verandering. De oude ploeg werd herkozen alleen de grote suikerfabrikant Jozef Putzeys was niet meer van de partij. Gedurende een drietal jaren was het vrij kalm op alle fronten.

Rond 1890 bouwde Jozef Putzeys een kleinere maar betere uitgeruste fabriek langs de steenweg te Altenaken, onder de naam "*La Candisserie*" waar uitsluitend kandijsuiker werd vervaardigd. Een twintigtal mensen werden er tewerk gesteld.

Jozef Putzeys beheerde persoonlijk deze kandijraffinaderij. Hij bouwde zijn huis in de onmiddellijke nabijheid van de nieuwe fabriek, het huis was geheel in hout gebouwd naar het voorbeeld van de Russische blokhuizen.

De zaken gingen zo uitstekend dat de fabriek weldra te klein werd. Engelse geldschietters gaven hem een opdracht. Hij mocht een grote en moderne fabriek bouwen in de omgeving van Brussel. In 1895 lagen de plannen klaar om te Haren een fabriek neer te zetten onder de naam "*La sucrierie-candisserie Anglo-Belge*".

Helaas, een nieuw incident gebeurde. Zijn Engelse geldschietters hadden een "*Ingenieur-consul*" naar België gestuurd om Jozef Putzeys en het beheer van hun fondsen te controleren. Maar dat kwam ontegensprekelijk in botsing met de onbuigzame Putzeys.

Hij wierp hem doodgewoon aan de deur met de volgende woorden: "*als ge mij komt controleren, zeg dan aan uw meesters dat ze hun stinkend geld terugnemen indien ze me niet betrouwen*". De Brit stuurde natuurlijk een zeer ongunstig rapport naar Engeland met als gevolg, dat de plannen voor de oprichting van de nieuwe fabriek werden ingetrokken. Het gemis aan soepelheid en diplomatie, stelde een einde aan de grootse plannen van een vernuftig genie.

In 1896 verliepen de verkiezingen met een schitterende overwinning voor de liberalen. Op 13 maart 1896 werd Arthur Putzeys tot burgemeester benoemd. Het katholiek bewind was gebroken. Arthur Putzeys die ook Provinciaal raadslid was, had zijn politieke tegenstanders uitgeschakeld en de nederlaag van zijn vader (1877) gewroken. Na de toespraak dankte de burgemeester al zijn getrouwe volgelingen en verklaarde plechtig: "*Le XXe siècle est maintenant ouvert pour le libéralisme, les calottins sont battus et bien battus cette fois-ci, les plus forts ont triomphés, en avant dès à présent pour au moins cinquante ans*".

Hij schonk dat jaar een vlag aan de liberale harmonie waarvan hij sinds 1881 het voorzitterschap verzekerde.

"*La candisserie*" van Jozef Putzeys begon snel achteruit te gaan, de Engelse geldschietters eisten hun aandelen terug. Vanaf dan was Jozef Putzeys een verslagen man en liet "*La Ghète*" aan Goddin over. De burgemeester verklaarde "*La dernière tête est brisée*". In 1904 verliet het gezin Hoegaarden en ging zich te Brussel vestigen. Jozef Putzeys overleed te Elsene in de ouderdom van 73 jaar.

Arthur Putzeys bleef liberale burgemeester van 1896 tot 1905. De "*Arthur Putzeysstraat*" werd naar hem genoemd. Levensmoe benam hij zich van het leven op 24 juni 1906.

De strijd om en voor Hoegaarden was gestreden.

Colette Vanderbeken

Bibliografie: Alpaïdis
Familieschoon
De familie Van Nerum
Eigen archief

Zemst in 1520. Een geschil tussen de heren van Grimbergen en *ons heeren des conincx* aangaande een gevangenenhuis aan de Brug.

Het jaar 1520. Mechelen is in volle bloei, Margareta van Oostenrijk, de Sint-Romboutstoren is bijna voltooid, de ouder wordende Keizer Maximiliaan, eerste vervolgingen van Lutheranen in Duitsland, enz...

In Zemst is ook alles niet zo rustig. In deze tijd ressorteerde Zemst onder de meierij of vrijheid van Kapellen op de Bos, een gebied dat in de 15de eeuw door de hertogen van Brabant "opgericht" werd als tegengewicht voor de heren van Grimbergen. Sommige instellingen hadden er op bepaalde onroerende goederen echter zekere rechten. Deze rechten en instellingen definiëren is voor Zemst echter een moeilijke zaak.

Een zekere Nijs Van der Beken, meier van de heren van Grimbergen huurde toen het huis *de Croon*, een gebouwencomplex aan de overzijde van de Zenne, richting Mechelen. Hij eiste het huis op om voor dezelfde heren hun rechtspraak te doen, wat een hele affaire uitlokte, want het huis zelf zou onder de *jurisdictie van ons heeren des conincx*¹ vallen. In opdracht van de heren van de Rekenkamer te Brussel werd door de secretaris en procureur-generaal in Brabant een getuigenverhoor op touw gezet. De getuigen waren wel allemaal hogere dorpsfunctionarissen in dienst van *ons heeren des conincx*. Een voorbeeld uit het strafrecht wordt als middel gebruikt om één en ander te bewijzen.

Tijdens dit getuigenverhoor komt één en ander aan het licht. We zullen ze zelf aan het woord laten:

Gheert Lauwers was meier te Kapellen op de Bos en was ongeveer 80 jaar oud. Hij heeft wijlen Hendrick Van Soenen, zijn voorganger, gedurende veertig jaar gekend. Hij heeft deze altijd horen zeggen dat het huis *gestaen over de brug* van de Zenne te Zemst eertijds toebehoorde aan Janne Van Relegem en nu aan Janne Van Lathem. In dit huis hielden de officieren² van *ons heeren des conincx* de *genechten*³ *ende werden aldaer de misdadige ende kuerachtige*⁴ *gevanghen ende gespannen gehouden*. De rentmeester "zette" er de cijzen. Het huis werd altijd *gegoed*⁵ *en geerfd onder ons heeren des conincx*. Dit blijkt uit schepenbrieven die hij gezien heeft in de Rekenkamer te Brussel. Een zekere Nijs Van der Beken wil het huis gebruiken om misdadigers terecht te stellen en gevangen te houden voor de heren van Grimbergen, zonder toelating van *ons heeren des conincx*. Te Zemst en te Weerde zijn er nog verscheidene huizen die onder *ons heeren des conincx* vallen, *daer die kueren ende bruecken*⁶ *ende andere rechten hen toe behoren*. De rechten worden door de meier en de officieren van de heren van Grimbergen met geweld van de officieren van *ons heeren des conincx* afgenomen. Dit is onder andere ook gebeurd met het huis waar Gabriel Van Woluwe in woonde, te Weerde, *welck huys nochtans eygen goedt was*.

¹De Keizer in functie van hertog van Brabant.

²Gerechtsdienaars, veldwachters

³Rechtszittingen

⁴*Kuerachtige*= betaalden hun belastingen niet strikt.

⁵Gekocht of verkocht

⁶*Kueren en bruecken*: verordenig tegen wier overtreding start werd bedreigd en inhoudende rechtsregels met betrekking tot het beheer der gemene gronden. E.J.T.A.M. VAN EEMSTEDE. *Glossarium iuris Brabantici*. 1222-1781. AAN-DOO, p. 498.

Peeter Van Nyverseel, rentmeester van *ons heeren des conincx* voor het gebied van Overzenne, was ongeveer 76 jaar oud. Hij heeft altijd geweten dat te Zemst de eigen goederen, *daer geerfd en gegoed worde* door de rentmeester van *ons heeren des conincx* voor het gebied van Overzenne en door zijn schepenen. Het huis met de beemden⁷ over de brug Mechelenwaarts is eigen goed. *De kueren ende bruecken die vallen ende verschynen op de heerstrate van aende Mechelse Brugge tot Epegem over de Brug, met oock die borrewegen, kerckwegen, bruywegen ende gemeynten competeeren aan ons heeren des conincx, zonder dat daer yemandt eenight recht kan op voorderen.* Nochtans willen enkele officieren en de meier van de heren van Grimbergen, Nijs Van der Beken, hetzelfde *usurperen*⁸ en de rechten toebehorende aan *ons heeren des conincx* met geweld afnemen.

Antonis Van Ermeren, *vorster*⁹ van *ons heeren des conincx* te Zemst was ongeveer 42 jaar oud. Hij woonde reeds 16 jaar te Zemst. Volgens hem huurde Nijs het huis en wil deze aan *ons heeren des conincx daer inn egeen recht meer kennen en pretendeert aldaer tot behoef van de heren van Grimbergen alle bueren ende kueren als die daer vallen te mogen ontfangen. De Heerstrate competeert*¹⁰ *ons heeren des conincx van aent brugskē in gheenszijde van de Syenne naer Mechelen weerts bij 't Sieckhuysken aldaer tot Epegem toe veertig voeten breed met oock de gemeynte*¹² *aldaer gelegen. Soo hadde de rentmeester van Oversynne eenigh particulier persoonen op eenighen heerlycken cheyns geconsentieert te planten willigen ende ander hout.* Nijs beval de bomen en de wilgen, hoewel hij er geen recht op had, af te hakken, weg te voeren en deed er zijn zin mee. Sommige Zemstenaren die met dit hout cijns betaalden aan de rentmeester van Brabant, konden dit nu niet meer. Gevraagd werd aan de getuige of het huis *De croone* eigen goed is en of het cijns geeft aan *ons heeren des conincx*. Hij antwoordde dat de grond waarop het gebouwd werd, genomen werd van een grote beemd, die als eigen goed werd beschouwd. Deze beemd behoorde aan een vrouw uit Mechelen. Tussen het huis en de Heerstraat stond een opstal. De heren van Grimbergen hebben op het belangrijkste gebouw van het complex een cijns van 12 stuivers, maar de getuige weet niet op welke manier zij hier aan geraakt zijn.

Laureys Boets, wonende te Zemst, schepene aldaar, was ongeveer 66 jaar oud. Hij zegt dat het huis gedurende 40 jaar onder *ons heeren des conincx* ressorteerde. Hij wist niet dat de heren van Grimbergen hier enig recht of gezag *hadden willen pretenderen*. Getuige weet dat de tegenwoordige en vroegere meier van Kapellen *aldaer diversche gevangenen van wegens ons heeren des conincx gesedt ende gestelt hebben ende die welcke sijn geexecuteert sijn geweest ende dandere gecomposeert*. Op het huis waren renten bezet *van de welcke brieven gepasseert waren onder d'officieren ons heeren des conincx*. De heerstraat tot Semp's behoort alleen *ons heeren des conincx* toe.

Jan Van Linth, meier van het godshuis van Oliveten, *gestaen tot Semp's*, was ongeveer 60

⁷Ook J. VERBESSELT bevestigt dit in *Het Parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, deel X, p. 166. ...Verscheidene andere kleine laathoven ressorteerden eveneens onder de hertogelijke laathoven, o.a. de uitgestrekte broeken nabij de Zenne: het *Scoudenbroec*, de *Vonden*, enz...

⁸Tot hun eigen rechtsgebied maken.

⁹Kan best vergeleken worden met een bos- of veldwachter.

¹⁰Behoort toe aan

¹¹Dit is de Boesbrug, aan de Zemstbaan te Mechelen, waar de grens met Zemst ligt.

¹²Gemeenschappelijke broekgebieden.

jaar. Hij woonde er ook reeds 60 jaar. Sinds deze tijd kent hij het huis *de Croon*. Ook hij weet dat de gevangenen van *ons heeren des coninx aldaer gevangen gehouden zijn geweest ende die eenighe aldaer gepijnt ende gedenckt hem deponent*¹³ *onder dandere van eenen genoempt Willeken Bruyseghem des geleden is over 30 jaeren dat de meyer van Kapeelen opten Bosch, genoempt Henrick Van Soenen hem aldaer gevangen hiel ende den selven vervoirde tot Brussel aldaer hij verwesen wordt, ende daernaer werdt de voors. Willeken wederom byden voorschreven meyer gebracht tot Sempst metten dieneren oft Amansknappen van Brussel, ende weerdt hij aldaer opte Heerstraete aende lynde*¹⁴ *op een bercxken geexecuteert ende op een radt gesedt.*

Aernt Melys, preter¹⁵ tot Sempst, was ongeveer 73 jaar en heeft het grootste deel van zijn leven te Zemst gewoond. Hij vertelt hetzelfde verhaal van zovele jaren geleden over de gevangene Willeken Bruyseghem die uit Elewijt stamde, doch die bovendien *ontbroken was dwelck hy deponent sach staende in een schoeme en dorschte ende alsoo de voors. Henrick Van Soenen gewair werdt dat de voors. Willeken hem ontbroken was, quam hij tot hem die spreeckt seggende, ghy Aernt, ghy sult my mynen gevangenen wysen oft ick sal U in syne plaetse stellen ende alsoo de voors. Meyer synen gevangene vont int hoy geborgen stelde den selven wederom int selve huys gevangen ende werdt de selve gevangen naemaels te Brussel gevoert ende aldaer verweesen en naemaels geexecuteert tot Sempst... geseyt voorts dat de heerstraete tot Sempse beginnende van aent bruecxken bij 't Sieckhuys tot Eppigem toe veertg voeten breed toebehoort alleene onsen heeren den coninck.*

M. Alcide

¹³Getuige.

¹⁴Koord.

¹⁵Kan ook best met een bos- of veldwachter vergeleken worden doch is hoger in rang dan een vorster.

Een kleine samenstelling van genealogie "de Hofstade".

Colette Vanderbeken

De primitieve "wapenschilden" van het huis de Hofstade zijn identiek: "d'argent à la fasce de gueules" aan deze van het huis van Bierbeek bij Leuven of van Bierbais. De eerste heren van Bierbeek zijn de afstammelingen van de oude graven van Leuven. Deze afstamming ging teniet en Jean I, hertog van Brabant, gaf de gronden van Bierbeek aan zijn broer Godefroid.

De voornamen en de identiteit van de "wapenschilden" laten veronderstellen dat "de Hofstade's" ontstaan zijn uit de "Bierbeek's".

Arnold, heer van Hofstade werd gedood in de "Guldensporenslag van 11/7/1302".

De Brabanders en de Mechelaars vormde met 300 ridders een legercorps waarmee ze de Groeningherivier overstaken. De Fransen vielen de Vlamingen aan toen de Brabanders en de Mechelaars hen kort op de hielen zaten vandaar dat 18 Mechelse ridders werden gedood.

HENRI de HOFSTAAD overleed voor 2 februari 1305.

I. Gerard de Hofstade, ridder.

Schepen van Mechelen in 1305, 1306, 1310 tot 1318

Ontvanger in 1313

Burgemeester in 1316

Gerard de Hofstade verkreeg een eigendom van Jean de Bruxelles en Jean de Malines, twee bastaardzonen van Jean I, hertog van Brabant.

Hij kreeg de toestemming Van Gilles Berthout deze eigendom te hechten aan een leen dat hij bezat te Bonheiden onder de heerlijkheid "Beffer".

Gerard de Hofstade deed een stichting ten gunste van zijn afstammelingen die op kruisvaart naar het Heilig Land zouden willen gaan.

II. Olivier de Hofstade had in mede-eigendom "*t hemelscot*". Hij erfde het van zijn oom Gauthier Pelgrime. Op 2/2/1305 verkocht hij samen met Jean de Bruxelles en Jean de Malines het goed aan zijn broer Gerard de Hofstade.

III. Jean de Hofstade, pastoor van de kerk Sint-Catherine te Mechelen, plebaan 12/7/1317 (pastoor van kathedrale kerk)

IV. Gertrude de Hofstade vernoemd in 1304, overleden voor 1309.

x

Rombaut Van Heffen ridder benoemd door de Graaf van Vlaanderen.

Hij was de zoon van Jean heer van Heffen en Dorothée van Meerbeke. In 1309 huwde hij voor de tweede maal met **Anne Schooffs**, dochter van Gilles, schout van Mechelen.

V. Henri de Hofstade was schepen van Mechelen van 1308 tot 1315.

I/1 Gerard de Hofstade, ridder.

x

Sophie de Hoobergen dochter van Godefroid vanden Bossche.

Hij was verschillende malen schepen van de stad Mechelen tussen 1329 en 1339, ontvanger in 1342 en 1343.

Hij stichtte een kapel in de St-Pieterskerk ter ere van de Heilige Catharina.

In 1321 verwerft Gerard de Hofstade het recht van het marktgeld "*heere van den tolle van Mechelen*" van Boudewijn de Houthem, dat deze in het bezit gekregen had van Florent Berthout, heer van Mechelen, ".

Op 1 mei 1331 geeft Florent Berthout heer van Mechelen de toelating aan Gerard de Hofstade om het leengoed dat hij verkregen had van Henri vander Beke verleden voor het hof van Beffer te verenigen met de grond Berentrode te Bonheiden.

In 1349 geeft Sophie de Hoobergen weduwe van Gerard de Hofstade samen met haar zoon Arnold aan haar dochters Catherine, Elisabeth, Marie Beatrice en Sophie een stuk grond buiten de koepoort te Mechelen.

II/1 Olivier de Hofstade overleden voor 1346.

x

?

II/2 Henri de Hofstade ridder van de Dijle.

x

Ermtraude ?

II/3 Henri de Hofstade overleden voor 1350.

I/1/1 Gertrude de Hofstade

x

Henri vander Balet

xx

Marie vanden Berghe

I/1/2 Marguerite de Hofstade

x

Gauthier de Swiveghem

In 1346 werd het Mespeldonc vermeld. Een huwelijksge­sch­en­k aan Marguerite de Hofstade, een huis met 23 "bonniers" gronden bij het Mespeldoncbroeck in de heerlijkheid Mechelen.

Gauthier de Swiveghem is nauw verwant met de Glimes, ze zullen later optreden als voogden voor hun dochters.

I/1/3 Marie de Hofstade

x

Rombaut de Valle

Hun zoon Jean de Valle ° 1350 werd een rente als bruidschat beloofd door Godfroid de Lapide, Henri soonjans, Francis soonjans.

I/1/4 Beatrice de Hofstade wordt vermeld in 1349.

I/1/5 **Pierre de Hofstade** kreeg door het overlijden van Sophie de Swievehem het recht op het eigendom "*Mispeldonc*" in 1350.

I/1/6 **Guillaume de Hofstade**

Op 14 augustus 1359 kreeg hij een feodalerente van de hertog van Brabant.

I/1/7 **Catherine de Hofstade**

x

Henri de Putes of Van den Putte

In 1369 trad ze op voor haar neef Jean de Valle.

I/1/8 **Elisabeth de Hofstade**

In 1351 kreeg juff. Elisabeth een rente van Arnold de Voosdonck.

I/1/9 **Sophie de Hofstade** werd vermeld met haar moeder Sophie de Hoobergen in 1349.

I/1/10 **Rombaut de Hofstade**

In 1350 gaf hij aan zijn broer Arnold de rechten van de eigendommen Mispeldonc en Hofstade.

I/1/11 **Jean de Hofstade ridder**

x

Marguerite Radewaerts

Hij was schepen van de stad Mechelen tussen 1336 en 1350. Deken van de gilde der lakenwevers.

I/1/12 **Henri de Hofstade** ridder overleden voor 1347

x

Marguerite ?

I/1/13 **Gerard de Hofstade**

x

Marina de Forcest

In 1343 kocht Gerard de Hofstade van Elisabeth de Schiplaken de "goot te seeplaken" te Attevoorde "propethimu in Elewite"

I/1/14 **Arnold de Hofstade "*heere van den tolle van Mechelen*"**

x

Marguerite ?

In 1347 gaf Arnold de Hofstade een som geld voor de kinderen van Olivier de Hofstade "in subsidium passagi ultra mōre erga Sarrasines" (gevecht en zeeovertocht tegen de Saraceens) en de broers de Hofstade beloofden steun bij hun terugkeer.

I/1/15 **Gilles de Hofstade** jonker

x

..... **van der Tommen**, dochter van Daniel van der Tommen ridder, heer van Lint

In 1349 kreeg hij een baan (route) van zijn moeder, dame Sophie weduwe van Gerard de Hofstade.

II/1/1 Jean de Hofstade (1348)

II/1/2 Olivier de Hofstade (1346)

II/1/3 Godefroid de Hofstade (1348)

II/2/1 Gerard de Hofstade (1351)

x

Sophie de Swiveghem

II/2/2 Arnold de Hofstade

II/2/3 Guillaume de Hofstade

II/3/1 Henri de Hofstade

I/1/1/1 Marguerite vander Balet

dochter van Marguerite de Hofstade en Henri vander Balet.

Ze kreeg als huwelijksgeschenk het domein Brandenborch, dat zich situeerde aan de Ijzerenleen.

De kapel van Sint-Martinus was gevestigd aan de Ijzerenleen (Fletum) tussen de Schipstraat en de Schaalstraat (van het huis De Schael) op de hoek van de straat en de Fletum.

x

Guillaume de Adeghe zoon van Gilles de Adeghe, schepen van Mechelen tussen 1307 en 1320.

I/2/1 Sophie van Swiveghem

I/2/2 Catherine van Swiveghem

Hun voogden waren Jacques de Glimes, Jean de Swiveghem, Henri de Hofstade, Gerard de Hofstade, Guillaume de Hofstade en Arnold de Hofstade. Ze waren waarschijnlijk wezen In 1352 stierf Sophie de Hofstade en erfde Henri de Hofstade het domein Mispeldonc

I/3/1 Jean de Valle zoon van Rombaut en Marie de Hofstade.

Bij zijn geboorte beloofden Godefroid de Lapide, Henri Scoonjans, Francis Scoonjans een rente als huwelijksgift aan Arnold de Hofstade ten voordeel van Jean de Valle.

I/1/11/1 Jean de Hofstade schepen tussen 1361 en 1378, burgemeester 1363, 1368, 1372, 1380 en deken van de Lakenmakers in 1376.

x

?

- I/1/12/1 **Henri de Hofstade** ridder. In 1378 vocht hij onder de orders van de heer van Rotselaar te Bastweiler, in het leger van Wenceslas I, hertog van Brabant.
x
Elisabeth van Liere
xx Englebert d'Enghien.
- I/1/12/2 **Jean de Hofstade** woonde in 1370 in de Vettestrate (Leerlooierstraat of Leermarkt te Mechelen).
- I/1/12/3 **Mechtilde de Hofstade**
x 1360
Gauthier van Wesele gezegd van Tsompeke ridder
- I/1/12/4 **Elisabeth de Hofstade**
x
Henri van Wesele gezegd van Sompeke ridder zoon van Henri de Wesele en Elisabeth van de Werse, kleinzoon van Gauthier, heer van Lippeloo en Aleyde de Wijneghem.
Henri van Wesele huwde voor de tweede maal met Elisabeth Bauw.
- I/1/12/5 **Arnold de Hofstade** genoemd met zijn broer Jean de Hofstade in 1347.
- I/1/12/6 **Gertrude de Hofstade** ontvangt in 1350 een rente van Catherine de Forest weduwe Lidvikus de Bardeghem echtgenote Olivier de Coelem.
- I/1/12/7 **Guillaume de Hofstade** was "heer van den tol te Mechelen in 1384"
x
Barbe van den Daele dochter van Rombaut van den Daele en Elisabeth van Regbroeck en zuster van Jean van den Daele echtgenote van Marie de Hofstade.
- I/1/12/8 **Beatrice de Hofstade** vernoemd in 1345.
- I/1/13/1 **Gilles de Hofstade**
vernoemd met zijn moeder Marina de Forcest in 1349.
- I//114/1 **Rombout de Hofstade**
In 1372 gezworene van de burgers te Mechelen.
- I/1/14/2 **Pierre de Hofstade** genoemd in 1384.
- I/1/15/1 **Gilles de Hofstade** heer van Lint te Grimbergen, overleden in 1425
x
Catherine Bachelor. Ze kreeg als huwelijksgevenk "2000 moutons d'or". Ze was de dochter van Jean Bachelor van Lillo en Elisabeth Berthout de Duffle.
- I/1/15/2 **Marguerite de Hofstade**
x
Arnold van Herlaer ridder
- 26 De eigendommen waren door vererving van Arnold van Herlaer en Marguerite de Hofstade in de heerlijkheid Mechelen.

II/2/1/1 Marie de Hofstade

x

Jean van den Daele schepen van de stad Mechelen van 1467 tot 1492.

II/3/1/1 Elisabeth de Hofstade (1350)

Gerard van Hoffstaden, zoon van Rombout sticht op 17/6/1440 de kapel van Sint-Macarius in de Sint-Romboutskathedraal.

II/3/1/2 Marguerite de Hofstade (1350)

I/1/15/1/1 Elisabeth de Hofstade woonde in 1442 te Brussel

x

Gilles Mennens schepen van de stad Brussel

Vanaf 1416 geven de lijsten der magistraten van Mechelen driemaal de naam Gerard de Hofstade. Ze zijn schepen, onderhoofdman van de schuttersgilde, gezworene van de burgers, deken van de gilde der lakenmakers, ontvanger, burgemeester.

Gerard de Hofstade ridder schepen van Mechelen in 1444 huwde met **Sophie Berthout** de Duffle. Ze was de dochter van Gauthier, kleindochter van Gauthier heer van Boutersem en van Elisabeth van Oisterhout.

Gilles de Hofstade zoon van Gerard bezat het leen de Yndevelde te Eppegem met kasteel en gronden

Henri van Hofstade bezat Yndevelde en verkocht het aan Jean Micault, heer d'Oosterstein en gaf het de naam Cattenhuys.

Jean Micault ridder, heer d'Oosterstein, raadgever en generale ontvanger der Nederlanden. Schatbewaarder van "la Toison d'or". Hij overleed op 7 september 1539 en werd te Brussel in de kerk van Sint-Gudule begraven.

Hij droeg als schild "azur au chevron d'or accompagné de trois chats assis d'argent."

Volgens de gegevens van Octave le Maire - Brussel

WEERDE OP ZENNE en DE VISVIJVER.

Colette Vanderbeken
juni 1996.

Het dorpje tussen de Tervuurse- en Brusselsesteenweg gelegen, een door de oude en nieuwe Zenne gevormd eiland. In 1835 door den "Ijzerenweg" middendoor gesneden, nu door de "betonnenweg" uit de media niet meer weg te denken.

"Sterk vertraagd tot stilstaand verkeer vanaf de afrit Weerde richting Brussel".

Waar is de tijd van mest- en beerkarren? Diepe karsporen en veldwegeltjes zijn verdwenen.

Adieu vlegelslag, geen ambulante dorsmolens meer. De agronomie zegevierde en de landbouwer wordt een te beschermen soort.

Het ketelveld vóór 1967.

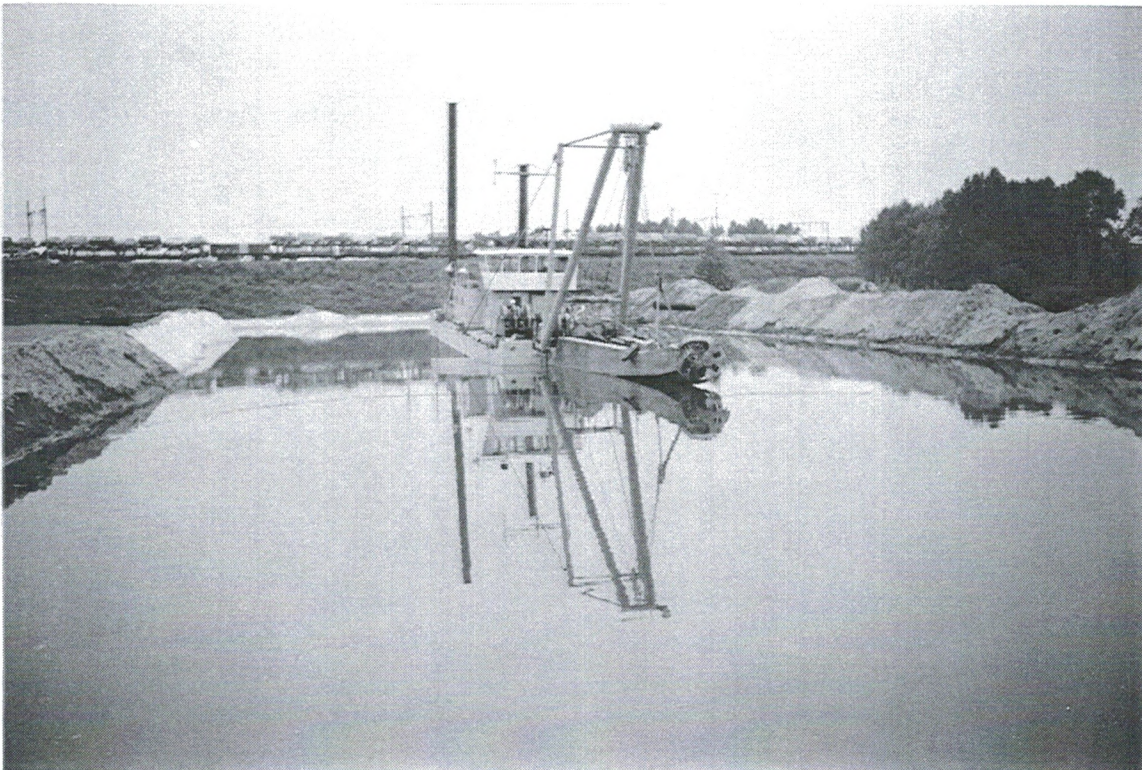

De autosnelweg Brussel-Mechelen-Antwerpen heeft op het grondgebied Zemst, waartoe Elewijt en Weerde behoren, een lengte van 2.954 meter.

De autosnelweg maakt deel uit van de autosnelweg E.19 Amsterdam-Parijs, die Europa's sterkst geconcentreerde industriële en bevolkingszone doorkruist. Inderdaad met drie Europese hoofdsteden en twee wereldhavens op zijn traject, trekt deze Noord-Zuid-verbinding zeer veel internationaal vervoer aan.

Over ongeveer de helft van het tracé Elewijt-Weerde-Zemst bevindt de autosnelweg zich boven slechte grond, meestal moerassige ondergrond. Deze werd met een grondpers weggestuwd.

Om de bedding aan te leggen werd 1.400.000 m³ zand, vooraf vermengd met Zennewater langs pijpleidingen, opgespoten. Met bulldozers werden twee parallèle dijken opgeworpen en, in een tempo van 10.000 m³ per dag, werd de klus door een cutterzuiger geklaard.

De in de zandwinningsput ontstane, 14 ha grote-vijver was, over het grootste gedeelte van zijn oppervlakte 19 meter diep.

Op 10 januari 1974 werd een vissersclub "De Stekelbaars" gesticht met de bedoeling de zandwinningsput als visvijver te gebruiken.

Het uitzetten en het poten van vis was er tot nu echter geen succes. Door al te grote diepte vond de vis er naar alle waarschijnlijkheid geen geschikte paaiplaatsen.

Het "Bestuur van Groen, Waters en Bossen", sedert 1977 voor "de put" bevoegd, is met de heraanleg begonnen.

De bedoeling is een reservaat voor watervogels, met bijhorende moerasvegetaties. De vissen krijgen drie paaiplaatsen, de hengelaars hun plateau en langs de autoweg komt een geluidswal.

Foto F. Mannaerts

Uit de krant "Het Nieuwsblad" van 10 juni 1996.

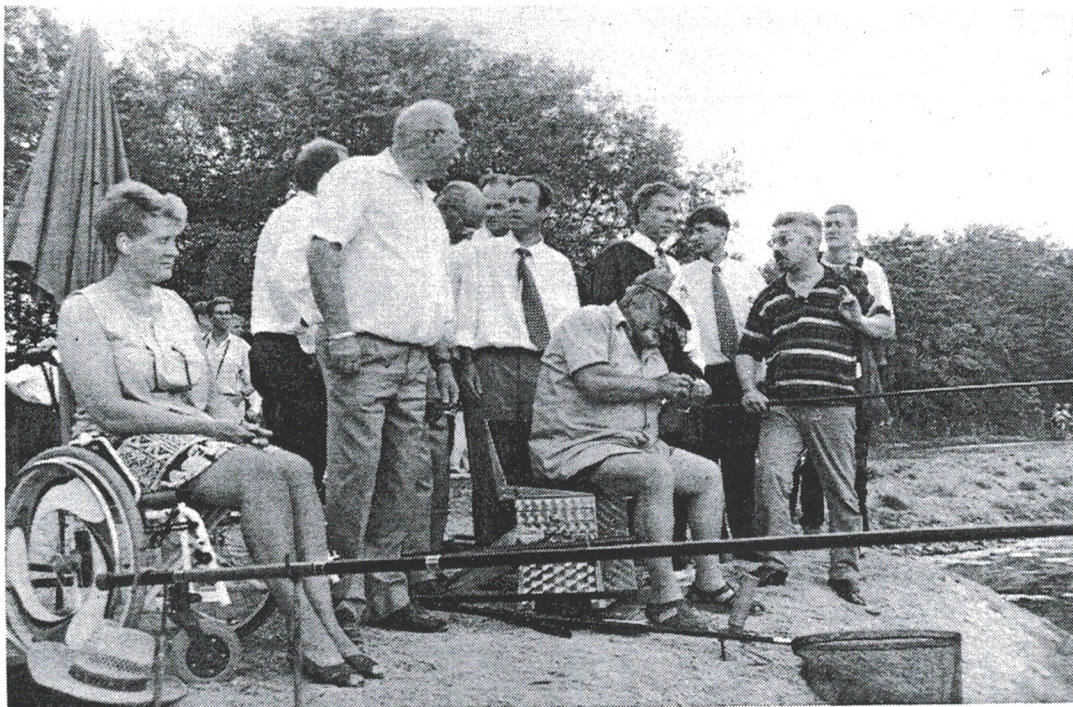
De visvijver van Weerde werd vrijdag 8 juni 1996 in aanwezigheid van Vlaams minister van leefmilieu Theo Klechtermans, officieel opengesteld. Wat ooit een oude zandwinningsput was voor de aanleg van de nabijgelegen E 19 onderging een metamorfose en werd door de aanvoer van sloopafval opgehoogd tot een geschikte biotoop voor vissen. De hengelaars vinden ondertussen al hun weg naar Weerde.

Minister Kelchtermans zette een emmer visjes uit en verklaarde daarmee de visvijver voor geopend.

Er werden twee paaiplaatsen aangelegd waar de vissen zich kunnen voortplanten en twee snoekgrachten. Op het eilandje vinden amfibieën en broedvogels hun plekje. Natuurliefhebbers kunnen terecht in de kijkhut om de watervogels te observeren.

Ter begroeiing werden 1.500 water- en oeverplanten aangebracht. Rondom kwamen 5.000 struiken en bomen.

Uit de krant "Gazet van Mechelen" juni 1996.

De minister toonde uiteraard belangstelling voor de vissers. Die merkten op dat de veiligheid voor vissers-rolstoelgebruikers nog kan verbeterd worden.

▷Foto: MDE

Zandput wordt mooi stukje natuur

TIPS

Zomertochten met auto's

1. Dinsdag 2 juli 1996: St. -Joost ten Node.

We leren één van de 19 gemeenten van het gewest Brussel kennen. Het stadhuis, de kerk en de squares. Gids: Jos Laporte. Vertrek 19u aan het stadhuis van Sint-Joost-ten Node. Geen onkosten.

Organisatie: Cultuur-Historische Vereniging van Erps-Kwerps.

2. Zaterdag 27 juli 1996: Natuurwandeling in Staatsnatuurreservaat Beninksberg (Wezemaal-Holsbeek).

Na de wandeling door dit prachtig natuurreservaat wordt een geleid bezoek gebracht aan de Theyshoeve in Kortrijk-Dutzel. Gids Julius Cresens. Vertrek parking Vlasselaar-Blauwmolenstraat 14u .

Geen onkosten

Organisatie: Cultuur-Historische Vereniging van Erps-Kwerps.

3. Dinsdag 20 augustus 1996: Bezoek aan drie gerestaureerde monumenten te Nederokkerzeel.

De St.-Stefanuskerk, Het Spaans Hof en het Rode Kruis zijn prachtig gerestaureerd..

Gids: Erwin Willems. Vertrek 18 u aan de parking kerk Nederokkerzeel. Geen onkosten.

Organisatie: Gildekamer van Midden-Brabant, heemkring van de deelgemeente Kortenberg.

4. Woensdag 28 augustus 1996: Geleid bezoek aan Hombeek.

Hombeek en Leest waren dorpen afhankelijk van de abdij van Kortenberg.

Kortenberg had er het pachthof Hof ter Heide. We bezoeken de St.-Martinuskerk, het kasteel Expoel en het Hof ter Heide. Gevolgd door receptie . Gids : de heemkring Hoembeka. Vertrek : 18u30 bij Henri Vannoppen, Leuvensesteenweg, 839, 3071 Erps-Kwerps of 19u aan de kerk van Hombeek. Geen onkosten.

Organisatie: Gildekamer van Midden-Brabant, heemkring van de deelgemeente Kortenberg.

Donderdag 20 juni: Bezoek aan de Kauwen-kolonie van Achilles Cools en wandeling in de omgeving. Bijeenkomst in de hal van het Centraal-station te Antwerpen om 7.55 u. Prijs: bezoek 200,-F, groepsticket spoor: 170,-F.

Zondag 14 juli: Boottocht Leie en bezoek Kasteel van Ooidonk. Bijeenkomst in het Station Antwerpen-Centraal om 8.10 u. Terug te Antwerpen om 21.15 u. Prijs: 800,-F; trein vanuit Antwerpen en terug, geleid bezoek aan kasteel en boottocht inbegrepen. Wie uit een andere regio komt en de groep in Deinze vervoegt betaalt 220,-F. minder. Zijn we met 40 deelnemers, dan wacht u nog een verassing!

Zondag 28 juli: Kastelentocht in Henegouwen. Vertrek per autocar te Antwerpen, Van Stralenstraat, om 8 u stipt. Terug te Antwerpen omstreeks 20.30 u. Prijs : 650,-F. (toegangs prijs kasteelparken inbegrepen)

Informatie en plaatsbespreking:

**Koninklijke Vereniging voor Natuur- en Stedschoon
Koningin Astridplein 24, Antwerpen**

Tel. : 03/232 35 31

SEKRET. SPEELHOVENSTRAAT 20 - 3200 AARSCHOT

Is thans ter perse :

TWEE HONDERD JAAR RIJKSWACHT TE AARSCHOT

uitgave van de Hertogelijke Aarschotse Kring voor Heemkunde

Naar aanleiding van het feit dat het in 1996 200 jaar geleden is dat er te Aarschot een Rijkswacht-brigade opgericht werd zal hierover een rijk geïllustreerde en uitvoerige geschiedenis gepubliceerd worden, met ondermeer heel wat gegevens over alle moeilijkheden i.v.m. de kazernering tijdens het Frans en Hollands Bewind en het uitvoeren van de dienst ingevolge het groot territoriaal gebied met o.a. ook nog Lubbeek, Wespelaar, Haacht, Keerbergen, e.a.

Deze geschiedenis "200 jaar Rijkswacht te Aarschot" zal eerst in het september-nummer van *Het Oude Land van Aarschot*, tijdschrift van het Hertogelijke Aarschotse Kring voor Heemkunde, gepubliceerd worden, waarna er overdrucken met een speciale omslag gemaakt worden.

Het zal verschijnen vanaf 28 september 1996 en dit ter gelegenheid van de opening in het Aarschotse Museum voor Heemkunde en Folklore van de gelijknamige tentoonstelling.

Prijs :

1. Bij vóór-intekening tot 31 augustus 1996

- indien het afgehaald wordt in het Museum, Begijnhof 25 te Aarschot : 200 fr.
- indien toezending verlangd wordt : 280 fr.

Na de vóór-opening worden de prijzen verhoogd tot respectievelijk 250 fr. (bij afhaling) en 330 fr. (bij toezending);

2. Betaling :

door overschrijving op rek. 001-1661975-53 t.n.v. Aarschotse Kring voor Heemkunde, Speelhovenstraat 20, 3200 Aarschot

In het kader van die vieringen die plaats vinden i.v.m. de oprichting in 1796 van de Nationale Gendarmerie zal er te Aarschot niet alleen op 27 september 1996 een Open-Deurdag plaats vinden in het Rijkswacht-gebouw, Stationsstraat, Aarschot maar ook een tentoonstelling "200 jaar Rijkswacht te Aarschot". Deze gaat door in het Museum voor Heemkunde en Folklore, Begijnhof 25 van 28 september 1996 tot donderdag 19 december 1996.

Een catalogus van de tentoongestelde documenten en voorwerpen kost 60 fr. Daarnaast is er ook een geïllustreerd boek verkrijgbaar "200 jaar Rijkswacht te Aarschot", met ondermeer heel wat gegevens over de moeilijkheden die er tijdens het Frans en Hollands Bewind waren i.v.m. de kazernering en het uitvoeren van de dienst.

Dit geïllustreerd boek kan ook worden besteld mits betaling van 200 fr. (+ 100 fr. verzendingskosten) op rek. 001-1661975-53 t.n.v. Aarschotse Kring voor Heemkunde, Speelhovenstraat 20 te Aarschot.

De inschrijvers die hun exemplaar zelf afhalen kunnen dit vanaf 28 september tijdens de tentoonstelling die in het museum doorgaat. Ook de verzending gebeurt vanaf die datum.

Het entree-geld voor de tentoonstelling en het museum bedraagt : 40 fr.

De tentoonstelling is toegankelijk alle weekdays (behalve maandag) van 9 tot 12 en van 13.30 tot 16.30 uur. Zaterdag van 10 tot 12 en van 14 tot 16 uur. Zondag van 10 tot 12 uur.

KUNSTKRING 'T STEEN.

Actieve beoefening Schilderkunst
Z e m s t (Elewijt)

Atelier : d' Oude School

Damstraat 49 Weerde

Word actief lid van kunstkring "t Steen, en u kan in onze nieuwe atelier komen werken of leren.

Tekenen : pen, potlood, houtskool.

Schilderen : olieverf, akwarel, pastel.

Eerstdaags (september) begin cursus : akwarel, linosnede en etsen.

Ons atelier beschikt over :

Boeken over kunst en kunstenaars.

Voorwerpen : samenstellen van stilleven; kunstfruit.

Dokumentatie : schilderijen, kunstfoto's

Handboek "Schilderen" van de hand van onze voorzitter.

Begeleiding bij het werken : advies, raadslagen, techniek.

Didactisch materiaal : mengvoorbeelden olieverf, zoekers.

Tentoonstellingen : als actief lid kunt u hieraan deelnemen.

vaste waarden : Elewijtkermis (dit jaar voor de 30ste maal)

Hofstade

Schranshoeve - Eppegem

verder : Elewijt Center, Diegem, Klein Willebroek enz, enz...

Werkdagen en uren van het atelier (aanpassen mogelijk)

maandag namiddag : 13,30 tot 16 uur

avond : 19,00 tot 21 uur

donderdagnamiddag : 13,30 tot 16 uur

avond : 19,00 tot 21 uur

Bij voldoende belangstelling kunnen andere dagen en uren onderling afgesproken worden.

JEUGDATELIER : de nodige plaats en materiaal is al voorzien,
welkom aan medewerkers en medewerksters
Jongens en meisjes die belangstelling hebben
kunnen zich opgeven.

Namens het bestuur van de kunstkring 't Steen

Pol De Becker, voorzitter tel: 015/61.18.24

Francis Goeyvaert, secretaris tel: 015/61.36.62

Arie Leenaerts, ondervoorzitter tel: 015/61.25.28

Mechelen verhindert verkoop archeologische voorwerpen

Mechelen - In het Antwerps veilinghuis Bernaerts is volgende week een verkoop gepland van archeologische vondsten, samen met sier- en kunstvoorwerpen en andere snuisterijen. De stad Mechelen heeft gisteren via een procedure bij de rechtbank in Antwerpen de verkoop van een aantal van de archeologische voorwerpen verhinderd.

Het gaat om de collectie van de Mechelse Vereniging voor Archeologie, die tot stand is

gekomen na opgravingen op stadseigendommen in Mechelen. Volgens de stad zijn die voorwerpen nog steeds eigendom van de stad, en ze heeft die bewering voor de rechter gestaaft met de contracten die ten tijde van de opgravingen zijn opgemaakt. De stad Mechelen vindt ook dat archeologische vondsten deel uitmaken van het historisch en cultureel erfgoed en bijgevolg niet mogen verkocht worden.

Kaaskot ook in juni actief

Bonheiden — Ook juni is een drukke maand voor de leden van heemkring 't Kaaskot, die deel uitmaken van de verschillende werkgroepen. De smeden smeden nog altijd het ijzer als het heet is, en dat is elke woensdag van 19.30 u. tot 22 u. in de eigen smidse van het heemhuis zelf. De leden van de groep bloemschikken daarentegen houden hun activiteiten iets rustiger, op de donderdagen 6, 13 en 20 juni van 20 tot 22 u.

De groep decoratie werkt haar creatieve ideeën tweewekelijks uit, op woensdag van 19.30 u. tot 22 u. In de maand juni is dat op de 12de en 26ste. Al deze activiteiten vinden plaats in het heemhuis zelf aan het Kerkplein.

Maar de activiteiten van de heemkring zijn zo talrijk, dat ze allemaal geen plaats vinden in het heemhuis. Voor een aantal werkgroepen wordt dan ook uitgeweken naar de Krankhoeve. Dat is het geval voor de groep, die schildert op zijde en textiel. Zij werkt op de woensdagen 5 en 19 juni van 14 tot 17 u.

De werkgroep, die zich bezighoudt met kantklossen en schilderen op textiel, is in juni actief op de 8ste en de 22ste.

Dit van 9.30 u. tot 12 u. Inlichtingen omtrent al deze activiteiten kunnen verkregen worden bij Albert Doms, tel. 015/51.59.05 of bij Jan Van de Velde, tel. 015/52.96.41.

Heemkundige Kring

«DE SEMSE»

v.z.w. Zetel: Schranshoeve
Stijn Streuvelslaan 92
1980 Zemst.

De Zemstse kunstenares Mima Mattheus stelt in juni 1996 haar aquarellen tentoon in de museumruimte in de Schranshoeve Stijn Streuvelslaan 92 te Epegem-Zemst.

Ze volgde vijf jaar hogere graad tekenkunst in de Portael school voor beeldende kunst te Vilvoorde en behaalde haar getuigschrift met de speciale vermelding van de jury. Verder volgde zij nog verschillende workshops o.a. bij Zoltan Szabo, Jeanne Dobie, Thoe Seelens, Tony Vanhasselt en Sonia Craen.

De tentoonstelling loopt van 1 juni tot en met 30 juni 1996. Openingsuren van 12 uur tot 21 uur (behalve de maandag).

(M23)

g.v.m 25/5/96

Centrumblad 24/5/95

Oude dorpschool wordt Cultureel Centrum

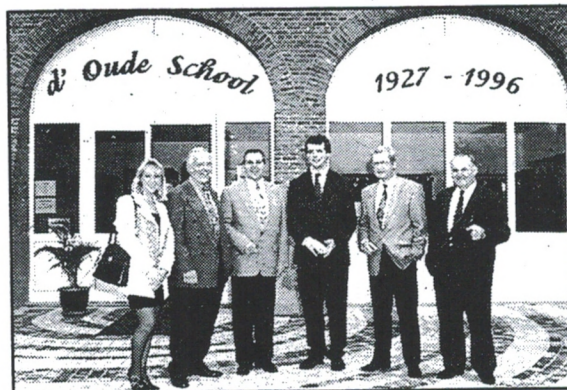
WEERDE - Burgemeester Louis Van Roost was niet weinig fier toen hij te Weerde het Cultureel Centrum "D'OUDE SCHOOL" mocht inhuldigen. Het gemeentebestuur liet aan de school, die geslo-

afzonderlijke ingang. Een kleinere zaal, op de eerste verdieping, is geschikt als vergader- of tentoonstellingsruimte. Hobbyclubs kunnen er terecht. Bijzonder tevreden zijn Pol

ten werd na het schooljaar 1984-1985, verbouwingswerken uitvoeren zodat een modern geheel ontstond, dat toch een beetje de sfeer van 'de oude school' behield. Het gerenoveerde gebouw staat ten dienste van de verenigingen en van het cultuurleven te Zemst. Drie klaslokalen werden

De Becker, reeds 30 jaar voorzitter en Francis Goeyvaerts, secretaris, van Kunstkring 't Steen. De Kring kreeg een ruimte onder het dak toegewezen zodat hij nu een vaste stek heeft waar de leden kunnen tekenen en schilderen. De uitbaters van het Cultureel Centrum, Marc en Lutgarde, echte Weerde-

omgetoverd tot een grote zaal met regiekamer en ruim podium, kleedkamers en bar. Ook particuliere initiatieven kunnen er ontplooid worden. De Gemeentelijke Openbare Bibliotheek kreeg zelfs een

naars, zullen er nu voor zorgen dat het CC de nodige uitstraling krijgt. Tijdens het opendeurweekend kon men ondermeer kennis maken met het 'opa-klasje' en klasfoto's van toen.

Een realisatie van heemkring "De Semse" bij opening van
het Cultureel Centrum "D' Oude School" te Weerde. Mei 1996.

Tentoonstelling van de stamboom van Marc Sijmons tijdens de
genealogische dagen van 1, 8 en 15 september a.s.

De verschillende schrijfwijzen komen aan bod:

Sijmons, Seymons, Symons enz.....

Ze zijn afkomstig uit Heist op den berg (vanaf 1710),
Kapelle o/d Bos (vanaf 1660), Zemst (vanaf 1580).

Marc Sijmons Hoogstraat 108 2570 Duffel

Hij hoopt u te mogen begroeten.

Op dezelfde tentoonstelling zal Mevrouw G. Hendrickx haar
famieliestam voorstellen.

Waar: Erf en Heem - Midzeelhoewe te Sint-Kathelijne-Waver
Wanneer: 1, 8 en 15 september 1996 van 13 to 20 uur.

